

[סגור חלון](#)

האם סגירת מכל האמוניה תייקר את מחירי הדשן לחקלאים?

בסביבת הנהלת חיפה כימיקלים טוענים כי הנזק שייגרם עלול להגיע לעשרות אלפי דולרים למגדל? התאחדות החקלאים: "יש עוד חברות דשנים בשוק"

יובל אזולאי 19/3/17

חיפה כימיקלים אמורה לסגור את מכל האמוניה שהיא מפעילה במפרץ חיפה בעוד כשבוע וחצי, ובנתיים היא יורה לכל הכיוונים בניסיון להאריך את משך תקופת הפעלת המכל: לצד פעולות מחאה נרחבות של עובדי החברה בטענה שסגירת המכל תוביל לפיטורים של מאות רבות מהם, גורמים המקורבים להנהלה מזהירים כי צעד זה יקשה על החקלאים - שיידרשו לשלם כ-25% עד 50% יותר על דשנים שהם רוכשים כיום מחיפה כימיקלים בהנחה משמעותית.

לטענת גורמים המקורבים לחברה, מגדלים המייעדים את התוצרת החקלאית שלהם ליצוא יהיו הראשונים להיפגע מהפסקת יבוא האמוניה לישראל: "זו חקלאות אינטנסיבית שמתבססת על דשנים חכמים ייעודיים, מסיסים במים, ידידותיים לסביבה שמתאימים למערכות ההשקיה המתקדמות ומבוססים על חנקת אשלגן שאחד משני מרכיביה היא אמוניה", נטען.

לחיפה כימיקלים שתי מתחרות מרכזיות בישראל בתחום היצור של דשנים חכמים, כימיקלים לישראל (כיל) ודשן גת, ולטענת גורמים המקורבים לה - מזה מספר שנים שהיא נוהגת למכור מוצרי דשן לחקלאים בהנחה קבועה בשיעור של כ-20% ביחס למחיר שבו היא מוכרת אותם לחקלאים באירופה.

לטענת הגורמים, קטיעת אספקת האמוניה לישראל תאלץ את יצרני הדשנים לייבא תחליפי אמוניה, מהלך שיוביל לעליית מחיר הדשנים בעשרות אחוזים ובאופן שיעלה את ההוצאות השנתיות בעד עשרות אלפי דולרים לחקלאי.

כיום חיפה כימיקלים מוכרת טון דשן המבוסס על חנקת אשלגן בכ-650 דולר, ואילו המחיר של טון דשן מיובא עלול להגיע לכ-1,000 דולר. "זו תהיה מכה עבור החקלאים", הזהיר חקלאי מהגליל, שמגדל עשרות דונמים של אפרסקים, תפוחים ודובדבנים. "לא רק שמחיר הדשנים צפוי להשתולל ולהגדיל את ההוצאות שלנו - גם האיכות של התוצרת החקלאית תפגע".

"אין גבול לחזירות"

אלא שלדברי יו"ר התאחדות החקלאים, אבשלום (אבו) וילן, "מדובר בניסיון ציני לערב אותנו במחלוקת הזאת. אין ספק שזה ניסיון להילחם בתוכנית לסגירת המכל על גבם של החקלאים", אמר היום בשיחה עם "גלובס".

לדברי וילן, "אני מניח שאכן החקלאים בישראל מקבלים הנחה של 20% בדשנים שחיפה כימיקלים מוכרת להם, אבל זה בגלל שאנחנו צרכן גדול של דשן. בכל מקרה, לא אלמן ישראל: יש תחרות בשוק, חיפה כימיקלים היא לא החברה היחידה שמייצרת את הדשנים

האלה ואני בטוח שחברות אחרות ישמרו על מחירים הוגנים. בכל מקרה, מחיר הדשן מסך מחיר המוצר הוא לא דרמטי. אין גבול לחזירות".

גם בקרב הגופים שפועלים לסילוק מכל האמוניה ממפרץ חיפה האזהרות של גורמים המקורבים לחיפה כימיקלים אודות עליית מחירי הדשן לחקלאים נתפסות כניסיון ציני מצד החברה להשהות את פינוי מכל האמוניה, וזאת לצד מאמצי החברה למנוע את המהלך בזירה המשפטית.

את המהלך המשפטי שהוביל להחלטה לרוקן את מכל האמוניה יזמו עיריית חיפה והעומד בראשה, יונה יהב. בסוף השבוע יהב פנה לשר האוצר, משה כחלון בתלונה שחיפה כימיקלים עושה שימוש ציני בעובדיה, שנאבקים כעת נגד סגירת מכל האמוניה מחשש לעתידם התעסוקתי: "הנהלת חיפה כימיקלים שמה ללעג את האינטרסים של הציבור הישראלי ובמקום לקדם חלופות זמינות לאמוניה היא משליכה את העובדים המבוהלים שלה אל חזית המאבק מול רשויות השלטון והחוק. מכובדי יודע ודאי מיהם הגורמים שנוהגים להשתמש באזרחים כמגן אנושי למאבקם", כתב יהב לכחלון.

לאחר שבשבוע שעבר עובדי החברה הפגינו במספר מקומות ברחבי הארץ, אמש קיימו הפגנה גם מול ביתו של סגן השר להגנת הסביבה, ירון מזוז.

המכל שבמפרץ חיפה מאחסן כיום כ-600 טון של אמוניה, ושאיבה של חומר מתחת למפלס זה עשויה להקשות על מילוי בעתיד ואף להסב לו נזק שתיקונו יהיה כרוך בהשקעה של משאבים רבים.

דיון מיוחד שנקבע על נושא זה בבית המשפט המחוזי בחיפה למחר, נדחה למועד אחר בהמשך השבוע, כנראה מסיבות טכניות.

גורמים שקשורים למאבק לפינוי מכל האמוניה, הביעו היום חשש מהאפשרות שמשרדי הממשלה ישנו בימים הקרובים את עמדתם בנושא ובאופן שיעתרו ללחצים שמפעילה עליהם חיפה כימיקלים ויסכימו על דחיית מועד ריקונו. גורם שמעורב בנושא אמר, כי העובדה שחיפה כימיקלים נמנעת מריקון מוחלט מעידה על כוונתה להמשיך ולהפעיל אותו. המועד האחרון שקבע בית המשפט לריקון המכל הוא 1 באפריל.

בתוך כך, גם גורמים בהתאחדות התעשיינים שמתנגדת לפינוי מכל האמוניה בטענה שחומר זה נחוץ לתהליכי היצור בכ-100 מפעלים בקירוב בכל רחבי הארץ, חוששים כי הפסקת אספקת האמוניה לתעשייה החל מהימים הקרובים, תוביל לשיבושים קשים ולסגירה של קווי יצור. זאת, לטענת אחד הגורמים, לאחר שבאחרונה נבחנו חלופות לאספקת אמוניה למשק ונמצא כי הן אינן ישימות.